

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ — РИК XLV. Ч. 108. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 11-го травня, 1937.

VOL. XLV. No. 108. Jersey City, N. J., Tuesday, May 11, 1937. THREE CENTS

НА ПЕРЕДОДНІ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ВАШИНГТОН. — Вже в суботу прибуло до Вашингтону значне число делегатів на 19 конвенцію У. Н. Союзу. Найскорше прибули делегати з найдавніших штатів, як з Мізурі, Іллінойс, Мішіген. У неділю зполудня було вже понад 200 делегатів і делегаторок.

В дорозі з Нью Йорку.

Делегати з Нової Англії й зі штатів Нью-Йорк і Нью Джерзі їхали у спеціально замовлених вагонах Пенсильванської залізниці. На вікнах вагонів видніли написи англійською мовою, які вказували, що вагони зарезервовані для делегатів, що їдуть на конвенцію У. Н. Союзу. Серед делегатів панував дуже сердечний настрій. Стрічалися старі дідачі, що були нераз на конвенціях, запізнавалися і ті, що знали себе тільки з дописів у „Свободі". Тут і там чути було українську пісню, понеслася теж і воскресна пісня „Христос воскрес". І тут то там не бракувало теж „свяченого". Треба ще згадати, що багато делегатів і делегаторок добре пам'ятали і за те, що це „День Матері". Вказували на це червоні рожі, що видніли на сурдутах. І очевидно, йшли теж гарячі дебати, зв'язані з конвенцією і передвиборчою агітацією, як також дебатовано над тим, які справи треба обговорювати на конвенції.

Оглядають Вашингтон.

Кого не спитати, всі дуже задоволені, що на конвенцію вибрано місто Вашингтон. Виявляється, що тут цілком не доречно як по інших містах. І є нагода оглянути столицю краю і інші вічну пам'ятку з конвенції. Ось тому так багато делегатів приїхало скорше, щоб мати змогу ще перед конвенцією оглянути місто та різні історичні пам'ятки.

Від четверга урядувала тут теж верифікаційна комісія (статутува урядувала в домі У. Н. Союзу в Джерзі Сіті).

Будуть привіти від сенаторів.

Вже є годошені привіти від визначних американців, як від сенатора Копленда (Нью-Йорк), сенатора Гоффа (Пенсильванія), сенатора Мура (Нью-Джерзі), конгресмена Бовленда (Пенсильванія).

ОПЕРЕТА „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ".

НЬО-ЙОРК. — Заходами В. Степанківського і А. Пасічника з Нью-Йорку виставлено в суботу ввечері, 8 травня, в театрі „Венеція" в Нью-Йорку українську безсмертну оперету „Запорожець за Дунаєм" в англійському перекладі. Це була перша проба, відомо ширшому українському загалові, поставити цю штуку англійською мовою на вибагливій американській сцені. Під мистецьким оглядом вистава мала блискучі моменти, але мала і недотягнення. Чудово випали танці і хорові виступи. Серед танців визначилося сольо панни О. Пасічник, відтанцьоване з грацією і молодечею вервою. Гарно також випали збірні танці сільських хлопців і дівчат та балет у гаремі. Серед них відбивалися соля Люїзи Калаяджін, Сергія Абагова й Оляфа. Серед голосів і драматичної гри на першому місці стояли: пані Бусінгер у ролі Одарки, п. Ірвін Ділон у ролі Андрія, пані Джафін у ролі Оксани, Фостер Мілер у ролі султана і п. Гвітфільд у ролі султанського урядника. Найслабше випала ролля самого Караса, яку відіграв п. Лерой Вейр. Він не зрозумів цього прекрасного характеру як слід і тому може штука не випала відчутно блискуче. Місцями разив також характеру як слід і тому може штука не випала відчутно блискуче. Місцями разив також характеру як слід і тому може штука не випала відчутно блискуче. Місцями разив також характеру як слід і тому може штука не випала відчутно блискуче.

ДОХОДЖЕННЯ В СПРАВІ КАТАСТРОФИ „ГІНДЕНБУРГА".

ЛЕЙКГОРСТ (Нью-Джерзі). — Федеральний департамент торгівлі зарядив доходження в справі катастрофи „Гінденбурга", щоб ствердити причини вибуху. В тій цілі в гангари, де заїздив повітряний лайнер, утворено комісію, що складається з 35 фахівців. Вони точно оглядають розбиті повітряні лайнери, як також випитують свідків цього нещастя, в якому загинуло життя 35 осіб. Ця комісія має на увазі не лиш карні доходження, але також з наукового боку ствердити причини вибуху, та в той спосіб придумати міри охорони набудуче.

ДІТИ ВШАНОВУЮТЬ „ДЕНЬ МАТЕРІ".

НЬО-ЙОРК. — У той час, як по цілій Америці торжественно святкувало День Матері, ньюйоркські діти також святкували в числі 20,000 враз зі своїми родичами в Центральному парку, щоб віддати пошану родинам „золотої зорі", яких що року назначає спеціальна комісія в нагороду за їх зразкове чуже спещення до своїх дітей. На цій параді крім багатотисячної музичної програми були привні родичі „золотої зорі" з минулих літ, як також назначено п'ять нових пар цього року.

ПРИВІТ ДЕЛЕГАТАМ

ХІХ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВИТАЄМ ВАС, ДІТКИ І СИНІ БАТЬКА СОЮЗІ!
ВИТАЄМ, ВІРНІ ДІТИ НАРОДУ УКРАЇНИ!

НА ВАС ТЯЖИТЬ ДІЛО: БЕЗМІРНА ПРАЦЯ, ДУЖА,
ДІЛО СВЯТЕ І ЧЕСНЕ: ДОБРО І ГАРАЗД РОДИНИ.

ЯК БИСТРІ ОРЛИ, ЩО З ГНІЗД ПОВИЛІТАЛИ,
ЩОБ В СВІТ ГЕН ПОЛЕТІТИ І ДОЛІ ПОШУКАТИ,
ТАК І ВИ ІЗ РІДНИХ МІСТ В ГРОМАДУ ВСІ ЗІБРАЛИСЬ,
ЩОБ НАД ДОБРОМ БАТЬКІВСЬКИМ НАРАДИ ШИРИ
ІМАТИ.

О, РАДЬТЕ, ОРЛИ, РОЗУМНО І РОЗВАЖНО!
ХАЙ КОЖНА ВАША ХВИЛЯ НЕ ПІДЕ НАМАРНЕ,
БО ВИЙШЛИ УСІ НА НИВОНЬКУ ПОВАЖНУ:
НА ПОЛЕ БАТЬКІВ ВАШИХ, ТАКЕ ГАРНЕ І ВРОЖАЙНЕ.

НЕ ДАЙТЕЖ, ЩОБ ЦЕЙ ЛАН УКРИВСЯ БУДЬЯКАМИ,
СКОРОДЬТЕ ЛАН БАТЬКІВСЬКИЙ СТАРАННО, ШИРО
І РІВНО
І СІЙТЕ ЗЕРНО ТАМ, НЕХАЙ ЦВІТЕ ЦВІТКАМИ,
ХАЙ ВИДАСТЬ ПЛІД НЕКОЛІКТОМУ ДІТКАМ І ВНУКАМ
І РІДНИМ!

БО ТУТ, НА ЦЬОМУ ЛАНІ, БАГАТО ПОТУ І КРОВИ,
БАГАТО ВАЖКИХ ТРУДІВ ТИХ, ЩО ВЖЕ У МОГИЛАХ.
ОХ, БЕРЕЖІТЬ ЦЕЙ ЛАН, ОРЛИ, БИСТРІ СОКОЛИ,
ВІДДАЙТЕ НА ЛАНІ ЦІМ ЗНАННЯ ВСІ СВОЇ І СИЛИ.

ЗА ЧЕСНУ РАДУ І ТРУДИ САМ БОГ ВАМ НАГОРОДИТЬ,
ПОДЯКУЮТЬ ВАМ ДІТИ І ВНУКИ ВАШІ РІДНІ,
ЯК СОЮЗ, БАТЬКО РІДНИЙ УСІХ ІХ ТУТ ПРИГОРНЕ
І ЖИТИ БУДЕ ВВІКИ НА СЛАВУ УКРАЇНІ!

СТЕПАН МУСІЧУК.

СПОДІВАЮТЬСЯ ЗНАЙТИ ЛІК НА ЕПІЛЕПСІЮ.

В Пітсбургу, Па., розпочався конгрес учених психіатрів Америки, в якому візьмуть участь біля 2,000 осіб. Др. Ленокс заявив, що наука зробила значний поступ у лікуванні епілепсії, на яку в Америці хворіє біля пів мільйона людей. Справді сам лікарства на цю невідому хворобу ще не знайшли, але починають добиратися до її причин. А це найголовніше. Знайшовши причини, легко можна буде знайти і лікарство.

ЧЕРГОВИЙ ЛЕТ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

Минулої неділі по полудні виїхали з летунського майдану Бенета біля Нью-Йорку два летуни, Генрі Мерил і Джон Лембі, в дорогу до Лондону. Там вони адувають познати фільми і фотографії з коронації Джорджа Шестого і скорр назад відлетіти до Нью-Йорку. Як указують відомості, передавані ними з літака радіом, їх лет дотепер вповні удалий.

АРЕШТУВАЛИ ФАЛЬШІВНИКА ГРОШЕЙ.

У Станіславів арештували Л. Безновського, по званню бляхара й інсталлятора, що займався фальшуванням грошей, пускаючи його описи в обіг. Безновський допускався цього проступку, здається, з нужди, бо був безробітний, а мав чималу родину на утримання.

ДЕСЯТЬ БУКІВ ЗА ПОБИТТЯ ЖІНКИ.

Президент окружного суду в Комберленд, Мериленд, ватвердив засуд на 45-літнього робітника, в якому за засуді призначено йому десять років за те, що немилосердно побивав жінку. Засуд цей викликав у тій околиці зацікавлення, бо від 1916 року в тамошніх судах тілесної кари не практиковали. Затвердивши цей прецедент, тепер у місцевих судах тілесна кара готова увійти в моду.

КОЛИ НАЙКРАЩЕ РОДИТИСЯ.

На річній конвенції Американського Союзу, що відбувається в Атлантик Сіті, Нью-Джерзі, виступив проф. Елсворт Гонтінгтон з Єйльського університету з рефератом про свої розсліди над питанням: у котрій місяці найкраще бути родженим? Референт говорив, що найдовше живуть ті діти, що родяться в лютий і березні.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД У САМБОРІ.

На дім Даміана Корчевського в Биличах, повіт Самбір, напали чотири бандити, що витягли собі отвір в соломяному даху й ним дісталися до мешканця. Один з напасників вистрілом з револьверу вранив Даміана Корчевського в праву ногу, а його жінку, що намагалася втекти крізь вікно, пострілом у руку. Вкінці бандити мах чималу родину на утримання.

АРТИСТИ В ГАЛІВУДІ ТВОРЯТЬ ІОННО.

Чотири тисячі фільмових артистів у Галівуді, а між ними найкращі зірки екрану, створили свою іонню, яку назвали „Гилд Шап". Завданням цієї іонії є дбати про платню і професійні інтереси своїх членів не тільки в обличчя працевлаштування, але також в обличчя інших іоній, які деколи змушують артистів на страйк задля їхніх інтересів. Власники фільмових компаній погодилися на існування цієї іонії й заклали умови, що нормують їх взаємовідносини.

ЖЕРТВИ ДНІСТРА.

Цими днями потонули в Дністрі Василь Яковець, літ 40, і Іван Половний, літ 35, з Хмельової, повіт Заліщицький. Вони намагалися передістатися човном з Хмельової до Чернелиці, городенського повіту, але на середині Дністра човен перевернувся великі хвилі води.

РЕЕСТРАЦІЯ МАШИН ДО ПИСАННЯ.

На Литві посідачі машин до писання обов'язково реєстрували їх у міністерстві внутрішніх справ, де дістають дозвіл ними користуватися. Машини до писання підтягують на Литві під назву „друкарських машин і приборів", а ці мусять бути, як вимагає закон, реєстровані. Останніми днями в Ковні покарали кільканадцять осіб гривною за те, що користувалися машинами до писання без дозволу влади.

КАТАКОМБИ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В СССР

МОСКВА. — Православна церква в СРСР живе підпольним життям, не зважаючи на страшні переслідування влади. На основі останніх вистей з СРСР, поруч офіційної церковної ієрархії існує тайна православна ієрархія з великою кількістю духовенства. Цей клір походить від бувшого лєнінградського митрополита Осипа і тих ієрархів, які ще сьогодні живуть по тюрмах чи покінчили там своє мученицьке життя. Серед цих тайних священників є теж навернені комуністи. Працює, напр., з великим успіхом невольний для більшовицьких властей о. Константин, що був давніше комісаром червоної армії. Працює він тепер у глибині Уралу, серед лісів, оточений загальною пошаною. Також син бувшого советського комісара освіти, Луначарський, працює як священник у тій тайній церкві.

АНГЛІЯ ПЕРЕД КОРОНАЦІЄЮ.

ЛОНДОН. — Цього понеділка розпочався коронаційний тиждень в Англії. Наступної середи король Джордж Шестий буде торжественно помазаний на короля. З цього приводу англійський уряд приготував таку виставу, якої британська імперія ще не бачила. Місця на естрадах, побудованих здовж шляху, куди буде переходити коронаційний похід, почали знов підкакувати на ціні. Деякі з місць такі дорогі, що коштують по 125 доларів. У зв'язку з коронацією англійська преса мусить згадувати врядугоди уступилого короля Едварда, тепер князя Віндзора. Про нього висказують дуже зле. Недільний „Таймс" навіть написав буквально так: „Причини його невдачі є такі: йому бракувало вродженої гідності і він не мав достаточної пошани для цього уряду... Щастя, що ці хибі викрилися перед, а не після коронації". Деякі круги дорікають князеві Віндзорів, що він, щоб притемнити парад у Лондоні, приблизно на той сам час назначив своє вінчання з панєю Симпсон.

НА ЕСПАНСЬКОМУ ФРОНТІ.

БЕРМЕО (Еспанія). — Революційні війська на фронті під Білбао посунулися знов значно вперед і підійшли шість миль до самого міста. Вони взяли містечка Пленіку і Монгую; в той спосіб вони стараються обійти місто з боку моря. Баски ставили героїчний опір, однак революціонери перемогли їх, убиваючи їх триста воїнів і 500 беручи в полон. Під Толедом революціонери також побідили та посунулися вперед. Під Мадридом ситуація без змін.

СКРИТА БОРОТЬБА МІЖ ІТАЛІЄЮ І АНГЛІЄЮ.

РИМ. — Між Італією й Англією ведеться далі скрита боротьба за впливи на Середземному морі і ця боротьба проявляється на різних ділянках, у різних формах. Англійський уряд запросив на коронацію Гайлі Селязю, здетризованого італійцями короля Етіопії. Це обурило італійців і вони рішили бойкотувати коронацію й не послали своїх офіційних представників. Крім того в тім самім тиждні, в яким Англія приготувала найбільшу свою імперіальну парад, Муссоліні зарядив не меншу італійську парад, в річницю етіопської побіди та створення італійської імперії. В тій параді буде задемонстрована італійська сила. Всі італійські часописи завзято мовчать про те, що діється в Лондоні, та в цілості ігнорують англійську коронацію.

ЗАВУРУШЕННЯ В ЧАСІ ФРАНЦУЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СВЯТА.

ПАРИЖ. — Минулої неділі ціла Франція святкувала роковини своєї національної героїні Жанни Д'Арк, яка увільнила Францію від англійського панування. У зв'язку з цими святкуваннями по різних місцевостях вибухали тертя, а навіть вуличні бійки французьких лівих з правими. Найбільша боротьба вибухла в Тулузі, де якийсь червоний хуліган стався безбачити свято в той спосіб, що зірвав з пам'ятника Жанни Д'Арк вінок і почав з ним утискати. Розлючена товпа зловила його, відірвала вінок і у зв'язку з тим вирунула боротьба, в якій було 50 ранених.

СТРИМАЛИ ВИІЗД ЦЕПЕЛІНА ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ.

ФРІДРІХСГАФЕН (Німеччина). — Міністер німецького повітряного флоту, ген. Герінг, стримав виїзд другого німецького повітряного корабля, „Графа Цеппеліна", в його черговий подорожі до Південної Америки. „Граф Цеппелін" зробив був кілька вдальх перелетів до Нью-Йорку, а кількості разів перелетів з Німеччини до Полудневої Америки. Та всетаки останній трагічний випадок з „Гінденбургом" змусив німецьких фахівців іще раз застосуватися над питанням, чи наповнювання балону запальним газом, воднем, не є занадто ризиковне.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 8-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second-Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

Тел. "Свободи": Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: Bergen 4-1016.
4-0807.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

3 ПРИВІТОМ

В столиці Злучених Держав, де знаходяться найважливіші державні установи і де вирішуються життєві справи цього великого й могутнього краю, відбувається чергова, 19 конвенція нашої найстаршої й найбільшої народньої установи в Америці: Українського Народного Союзу. Хто хоч трохи обізнаний з історією української імміграції, той знає, що як би він критично не ставився до конвенції У. Н. Союзу, то одно є певне, що вони такі заважували не тільки на долі У. Н. Союзу, але й на життю нашої імміграції, і то не раз дуже глибоко. Тому і тепер треба шановним делегатам і делегаткам мати на увазі, що все те, що розіграється у Вашингтоні на конвенції, заважить цілком певно і тим разом на дальший долі нашої імміграції й нашої організації. Це природне, бо всі ми свідомі цього, що У. Н. Союз це представник ідеї. З ідеї він зродився і ідеєю покищо держиться. А наша думка, що головна ідея він і надалі держатиметься.

У. Н. Союз є демократичною установою. Він числиться з кожною думкою і кожна думка може мати своє місце й на конвенції. Але, як завжди, так і тепер заважувати не більшість. Такий у нас є порядок і до цього треба нам усім застосуватись. А коли рішення більшості стало обов'язуюче, то це не значить, що тим неважимо думку меншості. Це навіть не значить, що те, що вирішила більшість, є вже святою правдою, неомовною мудрістю. Це тільки означає, що всякі проблеми, взяті на порядок нарад, мусять бути остаточно розв'язані й вирішені, та що припускається, що коли більшість є за якийсь певний спосіб розв'язки, то це можливо ще найкращий вихід з неясного положення, як не назавжди, то принаймні на якийсь час. А в нашій випадку на час від одної конвенції до другої, бо кожна наступна конвенція може направили чи змінити те, що було попередньо ухвалено, а що виявилось непрактичне чи шкідливе.

Пам'ятаймо і на те, що конвенція У. Н. Союзу — це наш найвищий орган, наша найвища влада. Конвенція це збір народніх посланців. Це найповажніше народнє тіло, вибране в найбільш законний спосіб, на який нас тільки стати тут в Америці. З тим фактом мусимо всі числитись. Тому це на нас найповажніше тіло мусить радити з повною повагою. І тої поваги ніхто не сміє порушити невідповідним поведінням. Конвенція є призначена до розумної обміни думок, до провірення праці організації і її органу, до вибору урядників і що найважливіше: до намічення нових шляхів, якими повинна ступати організація в будучності, щоб могла розвиватись і кріпшати.

Ми знаємо нашу організацію і знаємо її членство. Тому не маємо ніякого сумніву щодо цього, що її поради скріплять У. Н. Союз. І в такій надії й вірі вихаємо зібраних на ній шановних делегатів і делегаток.

Петарі Певерінга.

У ПУСТЕЛІ

(1)

Раз притрапилося мені, що я мусів іхати самітним широким полем, що лежало облогом. На половині дороги повинен я був подибати оселю, так говорили мені. Була зима. Коли я кинув найближчу хату, в якій я спочивав, було вже під вечір. Тому мені радили, щоб я заночував у згаданій оселі.

Туди не було іншої дороги, лише поодинокі сліди тих людей, що вели додому сіно або дрова. Сліди ті перехресувалися на всі боки й мандрівник міг легко збитися з дороги.

Знявся холодний сильний вітер, однак сніг іще не падав. Околиця, якою я мав переїздити, була доволі виставлена на вітер, бо йшла почасти морями й озерами, почати волог повиняло вали ліси цілими мільями. На тих місцях росли то тут то там кушники або поодинокі берези. Ліси то-

му так часто горіли, що то були державні, а селяни, які жили неподалеки, гадали, що не треба багато церемонитися, а спалити його великі простори, щоб так поліпшити пахощі для своєї худоби та свої сіножаті, що були то тут то там посеред державних лісів. Займаючи півдня в дорогу, настала відлига. Тепер ціле те широке поле виглядало наче озеро, вкриті ледом. На сильному вітрі сани не хотіли держатися на прямих кривах, а все йшли в затопку. Тому то була дуже тяжка та прикра подорож. Смеркалося чимраз більше. Я кожною хвилиною, вихор ставав усе сильніший, рівночасно став припадати легенький сніг. Я вдихався перед себе, щоб побачити згадану оселю, та дарма. Нічого не вказувало, що неподалеки могли бути людські хати. Мене зняв жах, що мо-

ЧИ УКРАЇНЦІ ДЕМОКРАТИ?

Світову війну провадила Велика Антанта під кличем: "демократія проти реакції". Демократія проти реакції? Могли німецькі демократи присягати й переконувати фактами, що в Німеччині громадянин має далеко більші права як у Росії, то зручна англійська пропаганда таки переконала світ про небезпеку пруського милітаризму і тому американський громадянин вірив свято, що, йдучи на французький фронт, боронити тільки демократію перед юнкерським чоботом.

Сьогодні теж чимало чуємо про оборону "демократії" перед "реакцією". Про неї говорить Болдвін і Блюм і Рузвельт, а вже найбільше верещить Москва. Коли два говорять те саме, то воно не є те саме. Для кожного, хто знає трохи ближче Москву та теперішню дійсність у СРСР взагалі, а в советській Україні зокрема, є ясне, що гірші реалії для демократії чи пак більшої безпеки для демократії важко придумати. Однак вже те, що Москва теж кричить в "оборону демократії", мусило вплинути на становлення українських демократів. І вплинуло. Себто, війни в більшості й відлежуються, чи промовчуть, або — іноді — самі справляють їй панакхиду. Можна спокійно вислухати ріжних співаків над гробом "небіжника" та вернутися знову до буденного життя. Однак саме й тут, в дійсній житті, бачимо цю "небіжку" у наших установах, товариствах і коопераціях, на з'їздах чи засіданнях, а що найважливіше: в душі українців, в підсвідомості навіть тих, що виступають проти демократії.

Початки української демократії. В цей спосіб витворюється між словом і ділом прірва. Її не виповняють фрази проти демократії, чи за демократію, проти, чи за парламентаризм; суть справи не в теоретичній демократії, як такий, а в дійсній українській демократії. А ця почала творитись ще перед приходом її західно-європейських посестер, починалася вже від часів, коли щезав важко озброєний іздець, боярин-аристократ, а на його місце приходили фаланги піхотинців з "народу", які, як колишні римські "фаланги", вже силою свого положення "з черні" впливали на демократизацію запорозь-

кого війська. Всеж у військовій ієрархії, у владі, що її мав демократично вибраний отаман, залишилися були сильні первні княжого аристократизму, які з широкою демократією творили цілість своєрідної української демократії чи "січовизму". Та сама українська демократія грала у Великому Зриві Хмельницького велику роль, видиваючи постолюват соціальної рівності побила це в далеко ширшій площині, як це було в тодішній Англії; робила це сто кілька-десять літ скорше перед французькою революцією. Тодішня англійська революція Кромвеля удалася; Англія була островом, який відчиняв панування на морю, але до якого приступ сусідам не був легким. Україна не була островом; українські сили буди заслабі, щоб могли створити й охоронити широке русло національної революції. Треба було позичити сил у Туреччині, це значить зрестися національної революції.

Роздвоєння душі.

Колиж українська демократія грала чималу роль в тодішній історії, то чи можливе є, щоб нічого з неї не осталося в нашій душі? А якщо так, то чи можливе є викинути її фразами, не даючи на її місце вже сьогодні чогось нового, сильнішого? На всякий випадок вважаю мовчанку національних демократів за велику помилку, яка на них уже мстить, а яка в дальшій бігу може мати фатальні наслідки для цілого народу. Бо не можна безкарно плювати на стід, при якому сидить. Не можна одночасно, заперечувати демократію словом, а ділом її підтверджувати. Не можна бути "протидемократом" і "задемократом" в одній особі. Таке роздвоєння душі провадить до гістерії, але не до оздоровлення національного організму.

Чи ж українці є демократи? — Заки відповімо на це питання, киньмо оком на західно-європейські демократії. Аристократизм і демократизм. Основної ідеї демократії, себто думки, що джерело влади є у "волі народу", не заперечують сьогодні ні фашисти, ні гітлерівці, ні інші противники. Однак вони твердять, що партії та виборча система фальшують цю "волю народу" і тому вони є протипарламентарні. Оба є прихильниками

Любий батьку, ми прийшли тут

Честь тобі віддати,

За твій труд, за ширшу працю

Тобі побажати.

Ми про тебе добре знаєм,
Що ти про нас дбаєш,
Бідним вдовам і сиротам
Сльози обтираєш.

Жий же, батьку, наш Союзе,
Жий та прославляйся,
Іди сміло та відважно,
Лиха не страхайся.

Неси славу по всім світі
І тут на чужині,
Ставай батьком в прикрих хвилях
У кожній хатині.

ПРИВІТ У. Н. СОЮЗОВІ

Жий же, Батьку, наш Союзе,

Мирно та свобідно,

Будуй школи й Сиротиниць,

Бо нам їх потрібно.

Хай про тебе лине слава
В місті Вашингтона,
Хай лунає на всім світі,
До синього Дону.

Вже приходять конвенція,
Прийдуть делегати,
Твої сини й твої доньки
Тебе привитати.

Радьте мудро, делегати,
Сини Союзів,
Щоб про вас пішла слава
В місті Вашингтоні.

Калина Грабарович, делегатка з Сентралі, Па.

аристократизму, себто думки, що всякі людські ідеї, цілі, потреби є первісним ділом провідної меншості, що ця меншість є творцем правдивого розвитку, творцем усього життя. Зате демократизм опирається на твердження, що більшість визначає й творить цінності життя та що "провідники" є тільки представниками чи пак речниками більшості. Ті дві соціологічні форми світогляду треба мати на увазі, коли дивимось на поодинокі демократії Заходу.

Дві демократії.

Англійська демократія має в собі перевагу аристократизму, зате французька — демократизму. Одна й друга називає себе "демократією", хоча зміст їх ріжний, залежно від того, яку роль грають у цій "демократії" рівність, братерство. — Перед Богом є люди нерівні — думають англійці, як нерівні є групи народу, як нерівні поодинокі народи. Англії є вибраним Богом нація для панування над світом. Хто з англійців є вибраний Богом, це показується в його успіхах у господарстві. Тому англійська демократія ставить на перше місце господарську свободу, яка зв'язана з політичними правами і яку Англія ставить вище як освіту і культурні цінності. Франція ставить вище освіту й матеріальні добра. Тому французька демократія домагається рівності освіти при нерівності матеріального майна. Однак теж англійська демократія домагається рівності освіти, але тому, що оцінює його вартість нижче від рівності політичних прав, або згідно зі своїм аристократизмом каже: "На тобі, небоже, що мені не гоже". Французька демократія ставить вище полі-

тичні права, як матеріальні добра і — згідно з демократизмом — жадає рівності політичних прав. Обидві демократії хочуть рівності політичних прав та рівності в користуванні культурними добрими, але з ріжних мотивів.

Соціальна демократія.

А як в українців? — Для подавляючої більшості українців ідеалом суспільного ладу є держава "без хлопа і пана". Що ж це є? Ніщо інше як рівність у соціальній площині, себто згідна рівність у розділі матеріальних дібр. На розділ звертаємо увагу, а не на продукцію дібр. Тому в нас не вважають божим вибранцем Морґана чи Форда, який доробився великанського майна, але їх вважає американська демократія. Тому у нас глядять кривим оком на людину, яка вибивається понад пересічну. Наперед не вирішайся і позаду не оставайся! — це наша приповідка, яка в Америці чи в Англії була б неможливою. Чи замисль "рівності", якої нема не було б краще поставити "свободу" в розподілі матеріальних дібр і звернути увагу на продукцію — це інша справа. Факт є, що в цьому напрямку українці є більші демократи, як англійці чи французі.

В оцінці суспільних вартостей наша більшість ставить вище справи матеріальні, а меншість — справи освіти, справи культурні. "З політики хліба не будеш їсти", говорять сама проповідка, що до політичних прав більшості не приважує ваги, хіба що вони вкляються з матеріальними справами. Англія — як ми бачили — ставить теж матеріальні справи на першій місці, але згідно зі своїм аристократизмом — домагається не рівності, але свободи, одиниці в господарських справах. Українська більшість є за "рівність", хоча спільного, "каблочки", але й не може погодити зі своїм "братерством" думки, щоб його коннаціонал, "брат", мав більше як він. Навіть наші князі давали синам рівні наділи, замість віддати все неподільно найстаршому.

Демократія в практиці.

Ціле наше культурно-освітнє та кооперативне життя опирається на демократичні основи. Однак чи в тих установах обов'язує теж демократична "рівність шансів", чи між кількома кандидатами на одне місце прийдє "найздібніший" а не той, що має "найсильніші плечі"? Це з аристократичним ладом далось би погодити, бо там рішає про це приваженість до "касти", але з демократизмом цих установ ніяк не гармонізує. І саме тут є дивогляд: "Демократія" не признає у практиці "рівності" шансів, а молоді провідники демократії жадають тієї "рівності, себто одної з основних вимог демократії.

"Воля народу".

А як є з "волею народу"? — Пригадаймо, собі бурхливі демократичні козацькі ради. Сьогодні ми знаємо з психо-

логії маси, що такі "ради", що вирішували теж про найвищу політику, себто про війну і мир, можуть легко перетворитися в масове віче, де замисль "ради" повстає "маса", яка йде за кожнотчасним "провідником", що зуміє заволодіти нею. (Яку легку гру в таких випадках мала чужа рука!). Рішають у таких випадках почування, а не розум, якого саме тоді треба. Чи не так, "вибираємо" сьогодні ріжні виділи, складаємо на них важкі обов'язки (тим важчі, чим більше одушевлення на з'їзді, чим сильніші оплески внескочадавцям), а "вибравши" виділ, не цікавимося зовсім цілий рік установою? І доперва за рік поспіємо йому популу на голову, що не працював за нас всіх? Де наша "демократія" тут дівається? Адже вона вкладає ріжні обов'язки на всіх членів. Чому тут "народ" не хоче "правити", себто працювати, помагати виділові на кожнім кроці? В цьому — ми вже вроджені автократи. Вибиремо отамана і хай він нас спасає. Скільки нещастя накопили такі демократичні "наради" чи "вибори"? Адже мабуть по кожних нарадах чи виборах був розділ на ріжні табори, були поразки на шаблях чи кулаки, летіли чуби чи вуха. — Це це була атенська демократія, де всі були приватні і виявляли свою волю. А як виглядає сьогодні "воля народу" через "делегатів", яких часто товариство на місці навіть не виділо? Як може цей делегат репрезентувати цю "волю народу", коли цей "народ" зовсім нічого не казав йому перед зїздом чи зборами, бо не знав навіть, про що буде мова на зборах. А й таке є, і це частина нашої демократії в практиці. Фраза про демократичну "більшість" затуманює нас. Забуваємо однією: якщо в громадянстві панують основні ріжності в багатьох питаннях так, що одна частина громадянства відчується від іншої частини й описує у всіх питаннях є меншістю, то ніяке переголосування не змінить тієї дійсності, яка постійно буде тормосити наше життя. Успіх всяких виборів вимагає, щоб в перед виборами була однагозність думки щодо основних питань.

Політична демократія.

А як є з політичною демократією чи пак з партіями? — Саме в демократичних партіях бачимо, як у проводі сидить звичайно гурток тих самих людей і править партією по своїй думці. Все було у порядку. Однак — навіщо? тоді причіпка "демократична"? Адже "резолуції" є заздалегідь приготівані і вони завжди проходять "одноголосно", як і вислів "довіря" партії; критику в нутрі партії вважають за "кирину"; дуже часто — зовсім слушно; бо кожна "критика" грозить розбиттям слабо зорганізованої партії, яка не має сильних ідеологічних основ, в якій кожний член балакає, що і як хоче. І зовсім не диво. Давні основні поняття втрачали свій первісний зміст, ідеологічні ріжності між пар-

бав кілька дощок понад дверима, так, що вдалося примістити і сани і коня. Я дав коневі сіна й води. Потім я вернувся у хату, щоб і зазнайомитися з людьми.

Я побачив тепер, що в хаті була велика нужка. Вікна не приставали, тому по хаті вів вітер, щілинами нападало такий малад снігу. В куті стояв невеличкий стіл і нужденне ліжко. Біля дверей було друге ліжко, в якому загорпався одертий, може сімлітній хлопчина.

Господиня була ще молодша, однак жура остала сліди на її лиці.

Біля ватри в колиці лежала дитинка. Пізнати було, що дитина дуже хоро Видно присунули дитину до вогню, щоб не мерзла, бо на хаті було зимно. В хаті був іще сивоволосий дідусь і бабуня. Вони видно вже не цікавилися життям. Їм було всеодно, чи було добре чи зле. Їм здавалося, що людина, хочби й як хотіла, нічого не всилі змінити. Це зараз пізнав я, як лише почав із ними балакати.

(Д. б.)

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНИ "СВОБОДИ".

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука (Маємо лише нове видання першої читанки М. Матвійчука з 1935 року). 40 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II класу) М. Матвійчука. 45 ц.

ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III класу) М. Матвійчука. 60 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (Читанка для IV класу) М. Матвійчука. 75 ц.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей у чотирьох частях з дуже гарними ілюстраціями М. Фар-лунд: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для вжитку в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжки разом 75 ц.

КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крижанівська. 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крижанівська. 45 ц.

ПОЧАТКОВА І ЕГРАФІЯ з багатьма малюнками і цятками, С. Рудницького. 75 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької віри, укладений о. І. Рудковичем. 85 ц.

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ старого і нового завітів, о. д-р Я. Левицького. 85 ц.

БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Біленького. 85 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА МАУКА ВІРИ в шістьох оповіданнях, о. С. Біленького. 50 ц.

РУХОВІ ЗАБАВИ. Деякі мають пісні. 20 ц.

ВЕСЕЛА БАНДУРА, співаночок з нотами. 20 ц.

МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірник пісень для дітей, складений "Світ Дитини". 25 ц.

СЕРЕДЕННИЙ ВІНОЧОК. Вазанці святочних банків для українських дітей. На іменині або урочинні матері, батька, дідуся, бабусі, тети, сестри, брата, дядька, вчителів, товаришів. Також новорічні, весільні і різдвяні побажання. Писані, вкриті на Свято Матері і дитини. 45 ц.

МАЛИЙ ДЕКЛАМАТОР, збірка віршів до декламації на всі національні і шкільні свята та обходи. Підбрав і відредагував М. Таранюк. Видання "Світ Дитини". 95 ц.

МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок, списи висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів у вчителів. Видання "Світ Дитини". 65 ц.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна 75 ц.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

РЕКОРДИ З ДАВНО МИНУЛИХ ЧАСІВ.

Це велитенська сила, яка підганяє нинішніх рекордменів до небуденних осягів тягнеться в історії червоною ниткою, якої початок можемо подібати ще в часах перед Христом. Згадаймо лише того героя з марафонської битви—якого біг із вісткою про перемогу над персами та його трагічна смерть у мети дали основу сьогоднішнім новітнім, марафонським битвам.

Одним із найславніших атлетів (силачів) у старовину був Мільон Кротонський. Історія каже, що здобув 32 перемоги. На Олімпі поставили статуї найславніших змагунів і також його статую там помістили були. Мільон, щоб довести, що це почесне місце йому справді належить, відніс із Кротони на плечах свою власну мармурову статую природної величини аж до Атен. Дома, в Кротоні, перебіг цілу дорогу на стадіоні з чотиріохлітнім живим волон на плечах. Про римського цісаря, що мав довге ім'я Кай Юлій Вер Максимін, а жив у тертій столітті перед Христом оповідають, що між пальцями розтер камінь на порох, а молоді дерева ломив одною рукою. За це дістав від римського народу ще п'яте ім'я: Геракл.

Коли вірити Геродоту, найславнішому історикові старинних часів, то рекордистом у плаван-

ні під водою ще й до нині є грек Скіліас, що в п'ятому столітті служив у війську перського короля завойовника Ксеркса. Скіліас затувив за рідним краєм, та перси, які воювали з греками, не пустили його. Скіліас під час одного наступу перських кораблів перерізав линви кількох кораблів і спричинив їх загибелі. Після того кинувся у море і зумів плисти повні три милі під водою (!). Дома, в Дельтах, поставили йому вемляки в Аполлоновій святині пам'ятник.

Історія старинних часів і багато пізніших записувала, що правда, лише героїські вчинки та подвиги потентатів та великих панів. Так наприклад, довідаємося, що бразильський цісар Дон Педро I (що народився 1798 року) був незвичайно сильний, а також був дуже добрий пливач. Та є теж деякі звіткі про велитенські осяги південноамериканських індіан, які, мовляв, зуміли бігти безмежними преріями цілі дні. Це певно були пісданці, які вдержували злук між поодинокими племенами в тих величезних, на сотки миль незамешканих пологах. Вкінці одна німецька колоніальна виправа до середньої Африки тому більше як п'ядесят літ, відкрила там муринське плем'я якого незвичайно кремізні та довгоногі юнаки перескочили через шнур, розділений понад головою

ми членів німецької ви-прави. Невиключено, що такі світові рекордмени, про яких світ не знає, живуть у середній Африці ще й сьогодні.

Сьогодні подивляємо пливачів, які перепливають канал Ля Манш (30 миль широкий між Францією і Англією), а в грецькій історії маємо згадку про ще славнішого рекордмена у плаванні. Грецький юнак Леандер, щоби бачитися із своєю любовою дівчиною, що ввечора двічі перепливав Гелеспонт. Гелеспонт—тоді ширини не може мірятися з каналом Ля Манш, а всеж був то дуже великий осяг як на тодішні часи. Англійський поет Байрон, що жив у 19 столітті, щоб довести, що це можливе, що Леандер перепливав Гелеспонт, пробував 3 квітня 1810 року перерізати Гелеспонт у цьому місці. Байрон був дуже добрий

пливач і справді перепливав Гелеспонт. Однак лише в один бік, назад уже не відважився, бо за першою спробою попав у страшну горячку. Лорд Байрон, що мав одну ногу хору, був справді неабияким пливачем, що доказував пізніше на Венецькому морі, де плив навзади з двома пливачами, які визвали його до пливачських змагань. Обидва залишилися на острові, а Байрон переплив море між островами Мідо і Венецією за 4 години і 20 хвилин. Про Байрона кажуть, що більше гордився своїми пливачськими ніж поетичними здібностями.

На літній.

— Може пан директор випустить тепер склянку теплого молока просто від корови?

Директор: Ні, аж за пів години. Та вважай, що за той час корова не ви-стигла.

ПРИЯТЕЛІ

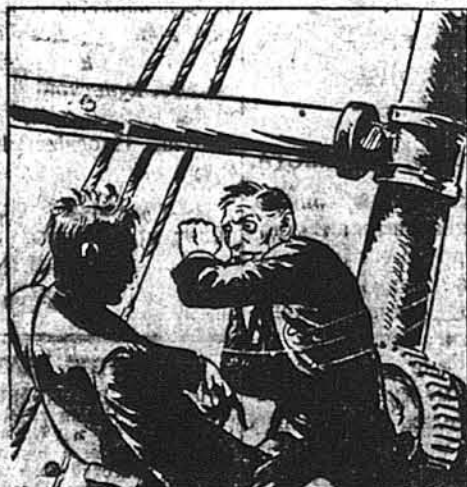
Ми переконалися, що як тільки хтось має з нами до діла, зараз стається одним з наших багатьох приятелів.

Це діється тому, що ми обслуговуємо людей уже довгі роки і завжди стараємося, щобі здати собі якнайбільше приятелів серед усіх тих, котрим ми даємо услуги.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Bergen 4-5989 Bayonne 3-0548

ТАРЗАН І БОГІНЯ МАІВ.

Між майором і Фарнолем вивалася завзята боротьба. В голові Фарноля зродилася злочинна гадка вбити майора. Бо тільки смерть його могла затерти підозріння, що є ще інша група людей, яка зацікавлена в документах "зеленої богині". Освободивши руку, Фарноль з цілою силою ударив вєю майора, а потім почав шукати свого штилета, захованого під камінь.

В той момент Тарзан в цілковитому спокої стояв на краю корабля і вдивлявся у широке море. Йому на раменах сиділа Нікіма і враз з ним сумувала за втраченими рідними сторонами. Та вона коридася долі. Коли Тарзан так хоче, видно так мусить бути. Він знає, що робить. Зрештою, коли лиш Тарзан був біля неї, то про інші речі можна вже буде забути.

Боротьба між майором і Фарнолем добігала кінця. Майор цілою силою стримував свого суперника, в якому він конвульсивно стискав ручку штилета. В той момент вийшла на поклик Юлія Дей і, побачивши боротьбу, з цілою силою закричала. Та її голос утонув в галасі музики, що доходила з галі. Лиш Тарзан у цьому гаморі вичув голос перестороги.

В тій хвилі він кинувся в тому напрямі, звідки доходить голос. По кількох секундах він побачив здалека сценку боротьби Фарноля з Мартінгом. Останній не мав нічого в руках. Зате Фарноль виміряв штилетом просто до грудей противника. Треба було поспішати. Однак на поклик лежали всюди купи лив і різне приладдя, яке важко було перескочити або оминати.

ТРИСТА-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ ПРИЗДІУ ШВЕДІВ ДО АМЕРИКИ.

Триста-літня річниця колонізації долини Делавар, котру відсвяткують 1938 року, мабуть приведе до краєвих споминів історичного кореня Америки. Кілька років тому місто Бостон святкувало триста-літню річницю свого закладення, а 1934 року стейт Меріленд свято обходив річницю приїзду англійських колоністів, присланих до Бостона, коли 1935 року стейт Конетикот і Род Айленд святкували теж свою триста-літню річницю. Наступного року прийде черга на Делавар Велей, з особливим виявом досягнень та вкладів скандинавськими осадниками в Америці.

Сподіюється, що свято властяться. Стейт Делавар і Пенсильвенія назвали комісії для підготовки. З поручення конгресу президент Злучених Держав запросив шведський уряд до участі. Коло тридцять передових шведських учених, декотрі з нагородою Нобля, прибудуть теж до Америки на свято. Замовлено шведського різьбяр, Карла Майлеса, для зладження монументу, котрий покладуть на березі ріки Делавар, де вперше прибули шведські колоністи. Це буде дарунком для Америки від шведів.

В сніпнатім столітті шведи були передовим народом в Європі і тому не диво, що вони змагалися з Англією та Голландією з колонізацією Америки. Першу виправу зібрали 1637 року. Военні кораблі "Ключ Калмар" і "Грифін" привезли п'ядесят осадників і священника на початку 1638 року і на стало осілися на "Скалах", де нині стоїть місто Вільмінгтон. Збудовано фортецю біля Делавар і назвали її іменем королеви Швеції—Кристіна.

Друга виправа шведських і фінських осадників з засобами прибула 1640 року. Куплено землю від індіан по обох боках заливу і ріки аж по Трентон. Кілька років потім колонія "Нова Швеція" обнімала не лиш сучасний Делавар, але теж полуднево-східну частину Пенсильвенії і полуднево-западну частину Нью Джерсі, як теж частину Меріленду. На й важні

ші осередки першого шведського населення були Форт Кристіна (тепер Вільмінгтон), Форт Трефалдігет (тепер Нью Кесел) у Делавар, Опленд (тепер Честер), Тінікум (тепер Філадельфія), Форт Елсфорт (тепер Сейлем) і Свідесборо.

Делаварським шведам було нелегко осадитися у новій країні. Вони увійшли в дуже приязні зносини з племенами індіан і на першій році проголосило релігійну терпимість. Їх рідинний уряд не міг дати їм піддержки, яку доставляли англійські та голандські колоністи. В той час англійські і голандські сусіди показалися ворожі шведам.

В 1643 році прибув зі Швеції Джоган Принц правити колонією. Він піддержав претенсії шведів до території, поклав нові фортеці та притягував нових осадників. Під його управою Нова Швеція росла та процвітала. В 1655 році губернатор Нової Нідерландії, Пітр Стайвесент, привіз на сімох кораблях коло сімсот людей до Делавару. Нова Швеція була за слаба по-ставити опір. Урядуючий губернатор, Джоган Райзінг, оточив форт Кристіну та місто Кристіно-тан без опору. Нову Швецію перезвано на Новий Амстел, а шведських осадників змушено зложити присягу вірності голляндцям.

Але радість цих останніх скоро замірла. В 1664 році англійці забрали Нью Амстердам та скоро потім появилися у Нью Амстел, де шведи приїздили їх як своїх спасителів. Пітр Стайвесент дізнався і жалувався, що сер Роберт Карр, котрий проводив виправу, здер, знищив та продав голляндців як рабів у Вірджинії. Шведські осадники осталися у Делавар Велей підчас перевороту. Їх мови далше вживали голляндці та багато з їх нащадків. "Стара шведська" церква у Вільмінгтоні, гордість того часу, була збудована 1699 року, а церква Глорія Дей у Філадельфії—1700 року.

У революційній війні багато нащадків перших шведських осадників взяли участь під командою генерала Вашингтона. Джоган Тенсон, шведського походження, був першим президентом Злуче-

них Держав у зібранні конгресі. Інший ви-значний революційний провідник був Джан Мортон, котрого прихильники прибували до "Нової Швеції" під назвою мортонці.

Будуче свято триста-літньої річниці Делавар дасть нагоду переглянути вклади в американську цивілізацію первісних осадників Нової Швеції та генерації скандинавських імігрантів, котрі прибували по них до Нового Світу.

Ф. ЛІС.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ ДЕЛКАТЕСЕН І ГРОСЕРІЯ,

рент \$15.00, вироблений бізнес, продаж дешево. Голоситись до: 106-9 634 E. 13th St., NEW YORK CITY

ФАРМИ НА ПРОДАЖ РІЖНОГО РОДУ.

привітальні домів і т. п. Земля дуже врожайна. Тут є добрий маркет у Вільмінгтоні, М. Дж. Дайне знає, що шуміть і цінить по новій каталогі, а є певний, що вас задоволю. 106-12

MICHAEL GELLNER, RINGOES, N. J.

BAYONNE AWNING SHADE & GLASS CO.

Виробимо заслони під сонця до вимірювання вікон і ганків. Направимо також заслони. Споряджуємо до низьких цінах заслони до вікон івентуаль жалюзі. Вставляємо збітні штори дуже дешево. Довідайтеся про ціну телефонуйте. Bayonne, 3-5560. 412 BROADWAY, BAYONNE, N. J.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК.

Без ріжниць, як далеко поза Ньюарком. Бразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шира і чесна. — Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удальткер за-рядку погребам по ціні та якості, як \$150.00. Обслуга найкраща.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET, NEW YORK CITY
Dignified Funerals as low as \$150.00
Telephone: Orchard 4-8085

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОКХ, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-3565

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 166 St.), BROOKLYN, N. Y.
Tel. Lathrop 4-2564